

Indiener: College van burgemeester en wethouders

Datum: 16 juni 2020

Portefeuillehouder(s): Wethouder De Weger

Portefeuille(s): Ruimtelijke ordening en omgevingswet

Contactpersoon: R. van Doggenaar

Tel.nr.: 8434

E-mailadres: doggenaar.r@woerden.nl

Onderwerp:

Ruimtelijke contour en aangescherpt beoordelingskader voor het Ruimtelijk Economisch Perspectief en Programma (REP) van de U10

Samenvatting:

Wij stellen de raad voor om het aangescherpte beoordelingskader en de ruimtelijke contour voor het Ruimtelijk Economisch Perspectief en Programma (REP) van de U10 vast te stellen. Daarnaast sturen wij ter informatie het plan van aanpak voor fase 3 van het REP naar de gemeenteraad. Belangrijkste gevolg hiervan is dat het beoordelingskader als toetsingsinstrument en de ruimtelijke contour als onderzoeksagenda voor het opstellen van het REP zullen worden gebruikt.

Gevraagd besluit:

1. In te stemmen met het aangescherpte beoordelingskader voor het Ruimtelijk Economisch Perspectief en programma (REP) van de U10;
2. In te stemmen met de ruimtelijke contour als onderzoeksagenda voor het Ruimtelijk Economisch Perspectief en programma (REP) van de U10;
3. Kennis te nemen van het bijgevoegde plan van aanpak voor fase 3 van het REP.

Inleiding

Waarom wordt dit voorstel nu voorgelegd?

In de afgelopen periode is, conform de stappen in het plan van aanpak REP (19.082140), in regionaal verband gewerkt aan de ruimtelijke contour en het aangescherpte beoordelingskader voor het Ruimtelijk Economisch Perspectief en Programma (REP). De ruimtelijke contour is een tussenstap in het proces om te komen tot het ruimtelijk economisch perspectief. Een perspectief waarin keuzes worden gemaakt over de ruimtelijke ontwikkelingsrichting voor de U10-regio. Hierbij wordt een tijdshorizon tot en met 2040 aangehouden en is oog voor alle pijlers van de fysieke leefomgeving: wonen, werken, bereikbaarheid, groen & landschap en energie. Het bijbehorende aangescherpte beoordelingskader zal bij het maken van deze keuzes worden gebruikt als instrument om te toetsen in hoeverre ruimtelijke ontwikkelingen bijdragen aan de regionale (beleids-)doelen.

Ruimtelijke contour als onderzoeksagenda

De ruimtelijke contour is, zoals gezegd, een tussenstap op weg naar het perspectief en nadrukkelijk geen eindbeeld. De contour bevat zoekrichtingen en onderzoeksvragen om te komen tot een perspectief. De Ruimtelijk-Economische Koers (REK), Uitgangspuntennotitie U Ned, Onderzoeksrapporten U10 en de opgedane inzichten vanuit het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) staan aan de basis van de in de contour benoemde zoekrichtingen en onderzoeksvragen. In de ruimtelijke contour wordt onderzocht op welke manier de uitgangspunten,

opgaven en inzichten uit de bovengenoemde documenten ruimtelijk kunnen worden vertaald. Hierbij wordt aandacht besteed aan de opgaven en oplossingsrichtingen per thema en de integratieslag tussen de thema's.

De zoekrichtingen en onderzoeksvragen zullen de komende maanden in REP-verband en aan de bestuursstafels van de U10 worden opgepakt. Om de keuzes zo goed mogelijk in een brede samenhang te bezien en af te wegen, werkt de U10-regio in verschillende dossiers samen met de provincie en het Rijk. Denk hierbij bijvoorbeeld aan de Regionale Energiestrategie (RES) en U Ned. Programma's gericht op respectievelijk de energietransitie en (grootschalige) infrastructurele projecten. Daarnaast levert de U10 gezamenlijk input voor de provinciale omgevingsvisie (POVI) van de provincie Utrecht. Uiteraard zal de definitieve besluitvorming over het perspectief in alle 16 afzonderlijke colleges en gemeenteraden plaatsvinden.

Beoordelingskader als toetsingsinstrument

Het aangescherpte beoordelingskader is een toetsingsinstrument. Aan de hand van het beoordelingskader zal worden getoetst of ruimtelijke ontwikkelingen voldoen aan de regionale (beleids)doelen. De hieruit verkregen inzichten vormen input voor bestuurlijke en politieke overleggen om tot integrale afwegingen en keuzes voor de regionale ruimtelijke ontwikkeling te komen. Het concept beoordelingskader is in het najaar van 2019 met alle colleges en raden van de U10 gedeeld. Alle ontvangen reacties en opmerkingen op het concept beoordelingskader zijn zo transparant en objectief mogelijk verwerkt in het nu voorliggende definitieve beoordelingskader. In het document is toegelicht hoe er met de reacties van de colleges en raden is omgegaan.

Plan van aanpak fase 3: een integraal ruimtelijk perspectief

De ruimtelijke contour is het eindproduct van fase 2 van het REP-proces. In juni 2019 bent u via een raadsinformatiebrief (19R.00486) over het plan van aanpak voor het REP geïnformeerd. Hoewel dit plan van aanpak een globale omschrijving van alle vier de fasen om tot het REP te komen bevat, lag de focus voornamelijk op fase 1 en 2 van het REP. Nu fase 2 bijna is afgerond, was er zowel vanuit de U10 als vanuit de betrokken gemeenten behoefte aan een nader uitgewerkt plan van aanpak voor fase 3 van het REP. Fase 3 richt zich op het opstellen van een definitief integraal ruimtelijk perspectief tot 2040. Het plan van aanpak voor fase 3 van het REP is inmiddels vastgesteld door de bij het REP betrokken colleges en sturen wij ter informatie mee met dit raadsvoorstel.

Participatieproces

Hoe is dit voorstel tot stand gekomen

De afgelopen maanden is de concept contour meermaals besproken in REP verband en aan de bestuursstafels (6 december, 20 januari, 5 februari) van de U10. Daarin is veel input opgehaald die is verwerkt in de nu voorliggende contour. Ook is het beoordelingskader aangescherpt, op basis van reacties, moties en amendementen die tijdens de raadsbehandelingen in het najaar van 2019 kenbaar zijn gemaakt. Aan de bestuursstafels is besproken of deze reacties op de juiste wijze zijn verwerkt en of er aanvullingen nodig zijn. Ten slotte zijn beide documenten voor een consultatieronde voorgelegd aan alle bij het REP betrokken colleges.

Samenwerking met andere gemeenten

De volgende gemeenten werken in de U10-regio samen aan het REP: Oudewater, Woerden, Lopik, Montfoort, IJsselstein, Ronde Venen, Stichtse Vecht, Vijfheerenlanden, Wijk bij Duurstede, Nieuwegein, Houten, Utrechtse Heuvelrug, Bunnik, De Bilt, Zeist en Utrecht.

Wat willen we bereiken?

De regio staat voor grote en urgente ruimtelijke opgaven en de beschikbare ruimte is schaars. Een goede samenwerking en integrale, afgewogen keuzes zijn nodig om regionale (én lokale) doelen op een duurzame en efficiënte wijze te realiseren. In de U10-regio wordt daarom samengewerkt aan een integraal ruimtelijk perspectief en programma. Het beoordelingskader en de contour vormen een vertrekpunt waarop dit perspectief verder kan worden uitgewerkt en beoordeeld. De gemeenteraad wordt via dit voorstel in de gelegenheid gesteld een belangrijke tussenstap te zetten door de kaders vast te stellen, waarbinnen het integraal ruimtelijk perspectief wordt uitgewerkt. Daarnaast geeft dit

besluitvormingsmoment de raden de mogelijkheid om aandachtspunten of aanscherpingen mee te geven ten aanzien van de contour om te verwerken in het perspectief.

Wat gaan we daarvoor doen?

In de komende periode zal conform het plan van aanpak voor fase 3 van het REP worden toegewerkt naar een het ruimtelijk economisch perspectief.

Argumenten

1.1 Het beoordelingskader biedt voldoende aanknopingspunten om zowel het regionale als het lokale Woerdense belang te dienen.

In het najaar van 2019 heeft het college van Woerden bij de U10 aangegeven zich grotendeels in het concept beoordelingskader te kunnen vinden. Wel is er specifiek aandacht gevraagd voor het landelijk gebied, een brede benadering van de economie en het toepassen van de juiste indicatoren bij de onderwerpen mobiliteit, energie en duurzaamheid. Het beoordelingskader is in onze ogen op al deze punten in positieve zin aangepast. Zo zijn er bijvoorbeeld indicatoren voor het landelijk gebied toegevoegd en wordt de economie breder gezien dan in het concept beoordelingskader. In onze ogen biedt het nu voorliggende beoordelingskader dan ook voldoende aanknopingspunten en mogelijkheden om de Woerdense belangen te dienen.

2.1 De ruimtelijke contour biedt voldoende ruimte voor de Woerdense opgaven op ruimtelijk gebied.

De ruimtelijke contour fungeert als onderzoeksagenda voor het REP. Het is in dit stadium voornamelijk van belang dat belangrijke onderwerpen voor de ruimtelijke opgaven van Woerden een plek hebben in deze onderzoeksagenda. Denk hierbij aan thema's zoals vitale kernen, de maakindustrie, landbouw, lokale en regionale mobiliteit en het landschap van het Groene Hart. Voorafgaand aan dit raadsvoorstel is het college over de ruimtelijke contour geconsulteerd. De collegereactie op de ruimtelijke contour vindt u in de bijlagen bij dit voorstel. Het merendeel van de opmerkingen van het college is overgenomen in de contour of wordt meegenomen bij het opstellen van het perspectief. Zo zullen wij bij het opstellen van het perspectief onder ander het gesprek met de regio aangaan over benodigde investeringen in infrastructuur in verband met regionaal verkeer op ons lokale wegennet en het bieden van voldoende ruimte voor de invulling van de energieopgave passend bij ons lokale afwegingskader. Wij zijn van mening dat de voor Woerden van belang zijnde onderwerpen op dit moment voldoende zijn geborgd in de voorliggende ruimtelijke contour. De contour vormt daarmee in onze ogen een goede basis voor het hierna volgende bestuurlijke traject om tot een integraal ruimtelijk perspectief te komen.

3.1 Plan van aanpak geeft duidelijkheid over het proces

Het plan van aanpak voor fase 3 van het REP geeft helderheid over hoe in de komende periode tot een integraal ruimtelijk perspectief wordt gekomen en wat hiervoor nodig is.

Concreet geeft het plan van aanpak inzicht in:

- Welke stappen worden gezet om tot het perspectief te komen;
- Hoe de planning eruit ziet;
- Welke middelen en inzet hiervoor nodig zijn.

Gezien het uitvoerende karakter is het document door het college vastgesteld. Het document geeft echter ook inzicht in wat het integraal ruimtelijk perspectief concreet is en het te doorlopen bestuurlijk traject. Deze onderwerpen zijn ook van belang voor de gemeenteraad. Vandaar dat het document ter kennisgeving met u wordt gedeeld.

Kanttekeningen, risico's en alternatieven

2.1 Samenwerken is een proces van geven en nemen

Zowel de contour als het beoordelingskader vormt in onze ogen een goede basis voor het opstellen van het regionale perspectief en programma. Desalniettemin bevat zowel de contour als het beoordelingskader ook onderwerpen, die voor de ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Woerden minde relevant zijn. Een voorbeeld hiervan is de inzet op een goed

vestigingsklimaat voor Life Sciences. Een sector die in de stad Utrecht sterk vertegenwoordigd is, maar nauwelijks actief is in Woerden en dus slechts een beperkte (directe) bijdrage levert aan de lokale werkgelegenheid. Hetgeen overigens niet wil zeggen dat deze sector in zijn geheel geen relevantie kent voor Woerden, zoals de huidige coronacrisis maar al ter goed heeft duidelijk gemaakt. Samen werken aan effectieve regionale samenwerking is nu eenmaal een proces van geven en nemen. Hierbij wordt continu gezocht naar de juiste balans, waarbij de regio als geheel profiteert. Het is van belang om de voorliggende stukken met deze gedachte in het achterhoofd te lezen.

3.1 Het proces kan mogelijk wijzigen door coronamaatregelen

Het plan van aanpak beschrijft een proces om tot het integraal ruimtelijk perspectief te komen. We leven op dit moment echter in een onzekere tijd. Mochten de coronamaatregelen, door een nieuwe opleving van het virus, weer worden aangescherpt, dan kan dat van invloed zijn op het proces. Mochten processen als gevolg hiervan sterk wijzigen, dan zal in regionaal verband gezamenlijk worden gekeken hoe daarmee het beste kan worden omgegaan.

Financiële gevolgen van het voorgestelde besluit

De benodigde middelen voor de uitvoering van het plan van aanpak, € 13.856,- in 2020 en € 16.480,- in 2021, worden voor de huidige jaargang gedekt vanuit de bestaande budgetten en voor komend jaar opgenomen in de begroting voor 2021.

Communicatie

Eventuele aandachtspunten en aanscherpingen vanuit de gemeenteraad worden met het REP-team van de U10 gedeeld. Daarnaast zal de U10 een publicatiebericht wijden aan de vaststelling van de ruimtelijke contour.

Vervolproces

Aandachtspunten en aanscherpingen vanuit de gemeenteraad worden meegenomen in de uitwerking van het perspectief. Het beoordelingskader wordt waar nodig verrijkt op het niveau van (sub)indicatoren, maar niet meer opnieuw ter besluitvorming voorgelegd. Vervolgens zal volgens de stappen in het plan van aanpak worden toegewerkt naar een integraal ruimtelijk perspectief (fase 3) voor het REP. De te doorlopen stappen zijn de volgende:

1. Ruimtelijke contour als basis;
2. Nadere uitwerking op thema's (inclusief RES en Uned);
3. Inhoudelijke dilemma's → van belangen naar (nieuwe) oplossingen;
4. Concept integraal ruimtelijk perspectief;
5. Consultatieronde/ onderhandelronde (o.a. in allianties) ambtelijk en bestuurlijk;
6. Integraal ruimtelijk perspectief;
7. Besluitvorming.

Na afronding van fase 3 zal in het tweede kwartaal van 2021 worden gestart met fase 4 van het REP. Fase 4 richt zich op verdere concretisering van het regionaal programma tot 2040.

Bevoegdheid raad:

De raad is bevoegd om over dit voorstel een besluit te nemen op grond van artikel 147, tweede lid, van de Gemeentewet.

Bijlagen:

1. Het raadsbesluit geregistreerd onder corsanummer: 20R.00667
2. Ruimtelijke contour REP (20.011134)
3. Beoordelingskader REP (20.011133)
4. Plan van aanpak REP fase 3 (20.008196)
5. Overzicht consultatieronde verwerking en verantwoording (20.011135)

6. Collegereactie op concept contour en beoordelingskader (20U.04726)

De indiener: College van burgemeester en wethouders

Secretaris

M.H. Brander

Burgemeester

V.J.H. Molkenboer